

บทความ ๑/๒๕๖๐

วีระเชษฐ์ จรรยากุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

น้ำที่คุณดื่ม สะอาดไหม ?

มีเพื่อนผมคนหนึ่งทำงานอยู่ด้วยกัน เคยบ่นคร่ำว่าเบื่ออยู่กรุงเทพ เพราะแม้แต่น้ำดื่มก็ต้องซื้อก็เลยขอย้ายไปทำงานที่จังหวัดบ้านเกิด น้ำจึงมีความสำคัญต่อชีวิตและอนาคตอย่างนี้แหละครับ น้ำดื่มบรรจุขวดเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างไร ไปดูกันครับ

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรีได้รับหนังสือจากบริษัท ห้าง ร้านขวดกลมที่ประกอบธุรกิจด้านบรรจุภัณฑ์ และชุดทดสอบคุณภาพน้ำดื่มเพื่อขอข้อมูลรายชื่อผู้ประกอบการกิจการน้ำดื่ม น้ำแข็ง ในจังหวัดสระบุรี โดยรายละเอียดที่ขอก็มีชื่อผู้ประกอบการที่ขออนุญาต ที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์ ทั้งนี้ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรีในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่อนุญาตประกอบกิจการด้านอาหารในเขตจังหวัดสระบุรีจะสามารถเปิดเผยข้อมูลของผู้ประกอบการน้ำดื่ม น้ำแข็ง ดังกล่าวให้ผู้ขอได้หรือไม่ และเปิดเผยอะไรได้บ้าง จึงมีหนังสือไปหาหรือคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยคณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาแล้วเห็นว่า ในมาตรา ๑๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติว่า “ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐจัดทำให้ต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วในสภาพพร้อมจะให้ได้ ไม่ต้องจัดทำใหม่....แต่หากเห็นว่า การขอนั้นมิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้าและเป็นเรื่องที่ต้องปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้น หรือเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ก็ได้” ดังนั้น กรณีที่บริษัท ห้าง ร้านขวดกลมที่ประกอบธุรกิจด้านบรรจุภัณฑ์ และชุดทดสอบคุณภาพน้ำดื่ม ขอข้อมูลรายชื่อผู้ประกอบการกิจการน้ำดื่ม น้ำแข็ง ถ้าสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรีมีข้อมูลอยู่แล้วก็ให้ได้ แต่ก็ต้องพิจารณาด้วยว่า การขอข้อมูลข่าวสารอย่างนี้ ผู้ขอมีเหตุผลสมควรหรือไม่ ที่ขอหาหรือไปนั้นคณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการเห็นว่า การขอเพื่อนำไปใช้ในการติดต่อเสนอขายผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ น้ำดื่ม น้ำแข็ง ถือว่าเป็นการขอเพื่อนำไปใช้ในการแสวงหาประโยชน์ทางการค้า และอาจมีผลกระทบต่อบุคคลอื่น จึงเป็นการขอข้อมูลที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรีสามารถใช้ดุลพินิจไม่จัดหาข้อมูล ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ขอให้แก่บริษัท ขวดกลม ได้

เรื่องนี้ก็ไม่ได้ตอบครับ ว่าน้ำที่เราดื่มสะอาดหรือไม่ ต้องเลือกซื้อและดู ยอย กันเอง เพียงแต่บอกว่าการจะใช้กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการไปใช้ในลักษณะง่ายต่อการทำธุรกิจนั้น ไม่ได้ครับ ผู้ประกอบการต้องทำการตลาดเอง ต้องการหาหรือ บริการการใช้สิทธิหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ติดต่อก็ได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๗ www.oic.go.th “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”
(ทารี่)\ \